

1. hymn

- A ☐ dialekt
B ☐ instrument
C ☐ epos
D ☐ psalm
E ☐ sagofigur

3. distrahera

- A ☐ besinna
B ☐ störa
C ☐ fastställa
D ☐ bryta ner
E ☐ rota ibland

5. eftertrakta

- A ☐ följa efter
B ☐ härma
C ☐ vilja ha
D ☐ fundera på
E ☐ ta reda på

7. häckla

- A ☐ hånfullt kritisera
B ☐ välta
C ☐ ljuga
D ☐ klamra sig fast
E ☐ diktera

9. erinra sig

- A ☐ undersöka
B ☐ invänta
C ☐ minnas
D ☐ avvakta
E ☐ gifta sig

2. sund

- A ☐ simkunnig
B ☐ frisk
C ☐ kustnära
D ☐ välsmakande
E ☐ snabb

4. revision

- A ☐ förnyelse
B ☐ tolkning
C ☐ översyn
D ☐ förbindelse
E ☐ låneansökan

6. prognos

- A ☐ utvärdering
B ☐ sammanfattning
C ☐ redovisning
D ☐ besked
E ☐ förutsägelse

8. slug

- A ☐ otäck
B ☐ listig
C ☐ envis
D ☐ girig
E ☐ ivrig

10. diffus

- A ☐ avskild
B ☐ underlig
C ☐ gammalmodig
D ☐ oklar
E ☐ kostsam

11. bortgång

- A ☐ hembesök
- B ☐ utträde
- C ☐ död
- D ☐ spång
- E ☐ arv

12. votera

- A ☐ snurra
- B ☐ uppmana
- C ☐ korrigera
- D ☐ rösta
- E ☐ gissa

13. rationell

- A ☐ känslokall
- B ☐ sparsam
- C ☐ förnuftsенlig
- D ☐ oberäknelig
- E ☐ folklig

14. periferi

- A ☐ omskrivning
- B ☐ utkant
- C ☐ skattetillägg
- D ☐ rikedom
- E ☐ smitta

15. polemisk

- A ☐ stridslysten
- B ☐ pratsjuk
- C ☐ sträng
- D ☐ ursinnig
- E ☐ tveksam

16. nubb

- A ☐ livskraft
- B ☐ hyckleri
- C ☐ spik
- D ☐ himlavalv
- E ☐ handväska

17. diametral

- A ☐ omedelbar
- B ☐ rakt motsatt
- C ☐ oduglig
- D ☐ utåtriktad
- E ☐ rund

18. klassifikation

- A ☐ sortering
- B ☐ förklaring
- C ☐ beskattning
- D ☐ bildlära
- E ☐ läran om hjärtat

19. fenomenal

- A ☐ förargat
- B ☐ påfallande
- C ☐ ekonomisk
- D ☐ främmande
- E ☐ fantastisk

20. kondensera

- A ☐ förtäta
- B ☐ lova
- C ☐ underlätta
- D ☐ darra
- E ☐ förfalska

Del 3 – Meningskomplettering

1. I årtal har kvinnliga soldater fått köpa egna eller dra på sig Kronans kalsonger för att kunna utföra sina uppgifter utan resår som _____ och ger köttår. Nu kan en lösning vara nära. (1 p)

A ☐ smeker
B ☐ skaver
C ☐ döljer
D ☐ höjer
E ☐ påminner

2. Feber är ett av kroppens sätt att försvara sig mot _____ som orsakas av virus eller bakterier. Barn får lätt feber, men det behöver inte betyda att de är särskilt sjuka. (1 p)

A ☐ djur
B ☐ kroppstemperatur
C ☐ väder
D ☐ kroppsvätskor
E ☐ infektioner

3. Omkring 340 personer tros ha insjuknat efter att ha ätit mat från två restauranger i Lerum. Att så många insjuknar förekommer väldigt sällan, _____ Mats Lindblad, smittskyddssamordnare på Livsmedelsverket. (1 p)

A ☐ enligt
B ☐ enhetligt
C ☐ ensam
D ☐ emellertid
E ☐ enbart

4. I Västsverige finns en stolt industritradition och industriföretag med stor betydelse för Sveriges framtida _____, trygghet och utveckling. Var femte industrianställd arbetar i Västra Götaland. (1 p)

A ☐ förfall
B ☐ stagnation
C ☐ tillbakagång
D ☐ minskning
E ☐ tillväxt

5. Tvätta händerna i 30 sekunder och låt det löddra ordentligt. _____
noga, mellan fingrarna, ovanpå handen och runt tummarna. (1 p)

- A ☐ Räkna
- B ☐ Strunta
- C ☐ Stanna
- D ☐ Gnugga
- E ☐ Peka

6. Sverige står inför en stor _____ – det föds för få barn. Regeringen har
tillsatt en utredare som ska försöka förstå varför. (1 p)

- A ☐ glädje
- B ☐ utmaning
- C ☐ graviditet
- D ☐ befolkningsökning
- E ☐ tillväxt

7. Dieten är utformad av forskare och kan ge bättre hälsovärden och även
kickstarta _____ av det farliga fettet runt magen – på bara några
dagar. (1 p)

- A ☐ ökningen
- B ☐ förbränningen
- C ☐ syresättningen
- D ☐ lagringen
- E ☐ matspjälkningen

8. Ont i magen som pågår under flera veckor kan till exempel bero på stress eller
att du inte tål en viss typ av mat. Vissa besvär kan komma och gå periodvis, i så
kallade _____. (1 p)

- A ☐ skov
- B ☐ förbättring
- C ☐ remission
- D ☐ lindring
- E ☐ stabilisering

9. _____ ger dig rätt att plocka vilda växter som blad, knoppar, bär och svamp – så länge du inte stör eller förstör. Du får däremot inte gräva upp rötter utan markägarens tillstånd eller plocka växter som är fridlysta. (1 p)

- A ☐ Medborgarskapet
- B ☐ Mänskliga rättigheter
- C ☐ **Allemansrätten**
- D ☐ EU-lagen
- E ☐ Minoritetslagen

10. Polisen har avslagit begäran med _____ till sekretess, där kammarrätten följt samma linje. Vändningen kom för cirka en månad sedan då Stockholms stad fick ta emot uppgifterna. (1 p)

- A ☐ **hänvisning**
- B ☐ tillvisning
- C ☐ uppvisning
- D ☐ samvisning
- E ☐ visning

11. Vid utomkvedshavandeskap är det _____ att få blödningar i graviditetsvecka fem eller sex. Samtidigt får du också mycket ont i magen, ofta långt ner eller i ena sidan. (1 p)

- A ☐ ovanligt
- B ☐ sällsynt
- C ☐ sällan förekommande
- D ☐ konstigt
- E ☐ **vanligt**

12. Fästingar är små spindeldjur som framför allt finns i skog och i högt gräs. De biter sig fast i huden för att suga blod. Ett fästingbett ger oftast inga besvär, men ibland kan fästingar _____ sjukdomar som borrelia och TBE. (1 p)

- A ☐ läka
- B ☐ hjälpa
- C ☐ **sprida**
- D ☐ stoppa
- E ☐ ta bort

13. Du är _____ försäkrad i Sverige om du bor eller jobbar här. Om du bor eller arbetar i olika länder kan det finnas undantag, liksom om du nyligen flyttat hit. (1 p)

- A ☐ sällan
- B ☐ undantagsvis
- C ☐ **i regel**
- D ☐ aldrig
- E ☐ i sällsynta fall

14. En reklamation är din lagstadgade rättighet att klaga på en felaktig vara eller _____ och kräva rättelse, till exempel reparation, omleverans eller pengarna tillbaka. (1 p)

- A ☐ beslut
- B ☐ granne
- C ☐ regering
- D ☐ lag
- E ☐ **tjänst**

15. Efterlevandepension och efterlevandestöd är en ekonomisk _____ som ska täcka en del av den försörjning som den avlidne bidrog med. (1 p)

- A ☐ osäkerhet
- B ☐ **trygghet**
- C ☐ skönhet
- D ☐ reklam
- E ☐ lotteri

16. Ungefär en tredjedel av personer med ätstörningar uppvisar också annat _____ beteende. Hos ungefär hälften av dem började detta före ätstörningsdiagnosen och hos hälften efter ätstörningsdiagnosen. (1 p)

- A ☐ **självskadande**
- B ☐ självbevarande
- C ☐ självvårdande
- D ☐ själviskt
- E ☐ skäligt

17. Hålfoten är fotvalvet på undersidan av foten som ger stöd, stabilitet och _____ stötar vid gång. (1 p)

- A ☐ **dämpar**
- B ☐ orsakar
- C ☐ förstärker
- D ☐ ökar
- E ☐ stegrar

18. Ett _____ är ett rent ämne bestående av endast en sorts atomer, definierat av antalet protoner i atomkärnan. Idag är 118 grundämnen kända, strukturerade i det periodiska systemet baserat på atomnummer (antal protoner). (1 p)

- A ☐ skolämne
- B ☐ uppsatsämne
- C ☐ läroämne
- D ☐ fruktämne
- E ☐ **grundämne**

19. I _____ förbereder ledamöterna de beslut som riksdagen fattar. I EU-nämnden förankrar regeringen sin EU-politik (1 p)

- A ☐ departementen
- B ☐ **utskotten**
- C ☐ korridorer
- D ☐ kammaren
- E ☐ plenisalen

20. Kommunfullmäktige är den högsta beslutande församlingen i svenska kommuner, ofta kallad kommunens riksdag. De väljs direkt av _____ vart fjärde år och beslutar om övergripande frågor som budget, skattesats och viktiga inriktningsbeslut. (1 p)

- A ☐ invandrarna
- B ☐ politikerna
- C ☐ kungligheter
- D ☐ **invånarna**
- E ☐ utlänningarna

Text 1

Alla elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola som är folkbokförda i Göteborg får kostnadsfritt skolkort till kollektivtrafiken inom Göteborg, oavsett avstånd mellan bostad och skola.

2 p

A)	För att få skolkort behöver eleven ha lång skolväg.
B)	Eleven måste vara folkbokförd i staden för att få gratis skolkort i Göteborg.
C)	Kollektivtrafiken i Göteborg är kostnadsfri.

Text 2

Rösträtt i Sverige innebär att du får rösta i allmänna val om du är svensk medborgare, har fyllt 18 år senast på valdagen och är eller har varit folkbokförd i landet. För kommun- och regionval gäller rösträtt även för utländska medborgare som varit folkbokförda i Sverige i minst tre år. Allmän rösträtt infördes i Sverige 1919–1921.

2 p

A)	Samtliga utländska medborgare får rösta i kommunal- och regionval om de är 18 år gamla och folkbokförda i landet.
B)	Alla som är 18 år gamla och folkbokförda i landet får rösta i allmänna val.
C)	Det är olika regler för allmänna val och kommunalval.

Text 3

Inkontinens innebär ofrivilligt urin- eller avföringsläckage som medför hygieniska eller sociala problem. Det är mycket vanligt, drabbar över en halv miljon svenskar och ökar med åldern. Vanliga typer är ansträngningsinkontinens (läckage vid hosta/ansträngning) och trängningsinkontinens (plötslig kissnödighet). Behandling inkluderar ofta bäckenbottenträning, livsstilsförändringar eller ibland kirurgi.

2 p

A)	Ofrivilligt urinläckage vid ansträngning kallas för trängningsinkontinens.
B)	Inkontinensbesvär är mer förekommande bland äldre personer.
C)	Behandling av inkontinens är alltid kirurgi.

Text 4

Tandlossning (parodontit) behandlas främst genom noggrann daglig rengöring och professionell borttagning av tandsten och bakterier i tandköttsfickor av tandläkare eller tandhygienist. Målet är att stoppa inflammationen och förhindra vidare fästeförlust, ofta genom regelbundna besök och rökstopp. 2 p

A)	Man behandlar parodontit dels hemma, dels hos tandläkarmottagning.
B)	Tandläkaren eller tandhygienisten gör den dagliga rengöringen.
C)	Borttagning av tandsten och bakterier i tandköttsfickor sker oftast hemma.

Text 5

En arbetsskada kan bero på brister i arbetsmiljön, fysiska eller psykosociala. En olycka på arbetet eller på vägen dit kan också leda till arbetsskada. Om du drabbats är det viktigt att du anmäler det till arbetsgivaren och Försäkringskassan. 2 p

A)	En arbetsskada orsakas enbart av fysiska brister på arbetet.
B)	Försäkringskassan ska anmäla skadan till arbetsgivaren.
C)	Även skada som uppkommer på väg till arbetet kan också räknas som arbetsskada.

Text 6

Syresättning (SpO₂) mäter hur mycket syre de röda blodkropparna transporterar, där en normal nivå för friska vuxna är 95–100 %. Värden under 90 % är för låga och kan indikera syrebrist (hypoxi), vilket kan kräva vård. Mätning sker ofta med en pulsoximeter på fingret. 2 p

A)	Om syresättningsvärdet är lägre än 90 procent kan patienten behöva vård.
B)	Syrebrist är samma som pulsoximeter.
C)	Syresättning kallas för hypoxi.

Text 7

En god sittställning i rullstol innebär ett neutralt, stabilt bäcken, rak ryggrad och 90 graders vinkel i höft, knä och fotled för maximal komfort, blodcirkulation och andning. Bäckenet ska placeras jämnhögt, och rullstolen bör anpassas med justerbar dyna för att förhindra trycksår och felställningar. 2 p

A)	En god sittställning i rullstol innebär 90 graders vinkel i ryggraden.
B)	En anpassningsbar dyna kan orsaka trycksår och felställningar för personen som sitter i rullstol.
C)	Man ska se till att personen som sitter i rullstolen har bästa möjliga komfort, blodcirkulation och andning.

Text 8

Att hantera barn med autism kräver struktur, tydlighet och förutsägbarhet. Använd visuella scheman och bildstöd för att tydliggöra vardagen, minska sinnesintryck vid behov och anpassa kommunikationen med korta, direkta instruktioner. Skapa trygga rutiner, visa respekt för barnets upplevelser och ge extra tid för bearbetning av information.

2 p

A)	Korta, direkta instruktioner försvårar vardagen för barn med autism.
B)	Det finns många sätt att hantera barn med autism.
C)	Man kan sällan tydliggöra vardagen med hjälp av visuella scheman och bildstöd.

Text 9

En avslappningsövning är vanligtvis en övning som görs i sittande eller liggande ställning och där uppmärksamheten överflyttas från en kroppsdel till en annan. Även om övningens syfte är att slappna av är det bra om du kan behålla en neutral oberäknad förhållning till övningen. Det är bra att sträva till en sådan attityd att avslappningsövningen inte är ett utförande.

2 p

A)	Man kan ligga eller sitta när man gör avslappningsövningar.
B)	Vid avslappningsövningar koncentrerar man endast på en kroppsdel.
C)	Neutral oberäknad förhållning kan försämra avslappningen.

Text 10

Promille (‰) anger alkoholkoncentrationen i blodet, där 1 promille innebär 1 del alkohol per 1000 delar blod. Gränsen för rattfylleri i Sverige är 0,2 promille. Promillehalten beror på mängden alkohol, kroppsvikt, kön och tid, där en person kan känna sig påverkad redan vid 0,55 promille och uppleva nedsatt motorik vid högre halter.

2 p

A)	Promille är samma som en hundradel.
B)	Man talar om rattfylleri i Sverige när förarens promillehalt är mer än 2 promille.
C)	Flera olika faktorer påverkar promillehalten i blodet.